

VALLANKUMOUKSEN OPETUKSIA

On kulunut viisi vuotta siitä, kun Venäjän työväenluokka lokakuussa 1905 antoi ensimmäisen voimakkaan iskun tsaarin itsevaltiudelle. Noina suurenmoisina päivinä proletariaatti nostatti miljoonia työtätekeviä taisteluun sortajiaan vastaan. Se valloitti itselleen muutamassa kuukaudessa vuonna 1905 sellaisia parannuksia, joita työläiset olivat vuosikymmeniä saaneet turhaan odottaa „päällystöltä”. Proletariaatti valloitti koko Venäjän kansalle, vaikkakin lyhyeksi ajaksi, Venäjällä ennenkuulumattoman paino-, kokoontumis- ja yhdistymisvapauden. Se lakaisi tieltään Bulyginin valeduuman, sai kiskaistuksi tsaarilta perustuslakimanifestin ja teki ainiaaksi mahdottomaksi Venäjän hallitsemisen ilman edustuslaitoksia.

Proletariaatin suuret voitot osoittautuivat puolinaisiksi voitoiksi, koska tsaarin valta jäi kukistamatta. Joulukuun kapina päättyi tappioon, ja tsaarin itsevaltius alkoi ottaa takaisin työväenluokan saavutuksia toisen toisensa jälkeen sitä mukaa kuin sen rynnistys heikkeni, kuin joukkojen taistelu heikkeni. Vuonna 1906 työläisten lakot sekä talonpoikien ja sotilaiden levottomuudet olivat paljon heikompia kuin vuonna 1905, mutta kuitenkin ne olivat vielä hyvin voimakkaita. Tsaari hajotti ensimmäisen Duuman, jonka aikana kansan taistelu oli alkanut jälleen kehittyä, mutta hän ei uskaltanut heti muuttaa vaalilakia. Vuonna 1907 työläisten taistelu heikkeni yhä enemmän ja tsaari, hajotettuaan toisen Duuman, pani toimeen valtiokaappauksen (kesäkuun 3 p:nä 1907); tsaari rikkoi kaikki mitä juhlallisimmat lupauksensa olla julkaisematta lakeja ilman Duuman suostumusta ja muutti vaalilakia siten, että enemmistö

Duumassa tuli varmasti tilanherroille ja kapitalisteille. mustasotnialaisten puolueelle ja heidän apureilleen.

Niin vallankumouksen voitot kuin tappiotkin antoivat Venäjän kansalle suuria historiallisia opetuksia. Juhliesamme vuoden 1905 viisivuotispäivää yritämme selvittää itsellemme näiden opetusten tärkeimmän sisällön.

Ensimmäinen opetus, perusopetus on se, että *ainoastaan* joukkojen vallankumouksellinen taistelu kykenee saamaan aikaan vähänkin tuntuja parannuksia työläisten elämässä ja valtion hallinnassa. Mikään „myötätunto” työläisiä kohtaan sivistyneitten taholta, mikään terroristiyksilöiden sankarillinen taistelu ei voinut järkyttää tsaarin itsevaltiutta ja kapitalistien kaikkivaltaa. Vain itsensä työläisten taistelu, vain miljoonien työtätekevien yhteinen taistelu on voinut sen tehdä, ja kun *tällainen* taistelu heikkeni, niin heti samassa alettiin ottaa takaisin sitä, mitä työläiset olivat valloittaneet. Venäjän vallankumous vahvisti oikeaksi sen, mitä kansainvälisessä työväen laulussa lauletaan:

„Ei muuta johtajaa, ei luojaa
Kuin kansa kaikkivaltias;
Se yhteisönnön säätää, suojaa,
Se on turva tarmokas”.

Toinen opetus on se, että ei riitä, jos ainoastaan järkytetään ja rajoitetaan tsaarivaltaa. Se on *hävitettävä*. Niin kauan kuin tsaarivalta on hävittämättä, tulevat tsaarin myönnytykset aina olemaan kestäättömiä. Tsaari teki myönnytyksiä, kun vallankumouksen rynnistys voimistui, mutta otti kaikki myönnytykset takaisin, kun rynnistys heikkeni. Vain demokraattisen tasavallan pystyttäminen, tsaarivallan kukistaminen ja vallan siirtyminen kansan käsiin voi vapauttaa Venäjän virkamiesten väkivallasta ja mielivallasta, mustasotnialais-lokakuulaisten Duumasta sekä maaseudulla vallitsevasta tilanherrojen ja heidän apuriensa kaikkivallasta. Kun talonpoikien ja työläisten hätä on nyt vallankumouksen jälkeen tullut vielä suuremmaksi kuin sitä ennen, niin se on seuraus siitä, että vallankumous oli heikko, että tsaarivaltaa ei kukistettu. Vuosi 1905 ja sittemmin ensimmäiset kaksi Duumaa ja niiden hajottaminen opettivat kansalle sangen paljon, opettivat ennen kaikkea taistelemaan yhteisvoimin poliittisten vaatimusten puolesta. Herättyään poliittiseen elämään kansa

ensin vaati itsevaltiudelta myönnytyksiä: että tsaari kutsuisi koolle Duuman, että tsaari asettaisi vanhojen ministerien tilalle uudet ministerit, että tsaari „antaisi” yleisen ääni-oikeuden. Mutta itsevaltius ei suostunut eikä voinutkaan suostua tuollaisiin myönnytyksiin. Myönnytysanomuksiin itsevaltius vastasi pistimillä. Silloin kansa alkoi tajuta, että on välttämätöntä *taistella* itsevaltiutta vastaan. Nyt Stoly-pin ja herrojen musta Duuma suorastaan pönttäävät tätä käsitystä talonpoikien päähän entistä suuremmalla voimalla. Pönttäävät ja saavatkin pönttätynksi.

Tsaristinen itsevaltius on myös ottanut vallankumouksesta oppia. Se tuli huomaamaan, että talonpoikien tsariskoon ei ole luottamista. Itsevaltius lujittaa nyt valtaansa liittoutumalla mustasotnialais-tilanherrojen ja lokakuulais-tehtailijoiden kanssa. Tsaristisen itsevaltiuden kukistamiseksi tarvitaan nyt paljon voimakkaampi vallankumouksellinen joukkotaistelun rynnistys kuin vuonna 1905.

Onko tuo paljon voimakkaampi rynnistys mahdollinen? Vastaus tähän kysymykseen johdattaa meidät *kolmanteen ja kaikkein tärkeimpään* vallankumouksen opetukseen. Tämä opetus on siinä, että me näimme, *miten* Venäjän kansan eri luokat toimivat. Vuoteen 1905 saakka monista näytti siltä, että koko kansa pyrkii samalla tavalla vapauteen ja haluaa samanlaista vapautta; joka tapauksessa valtavalla enemmistöllä ei ollut mitään selvää käsitystä siitä, että Venäjän kansan eri luokat suhtautuvat eri tavalla vapauttaisteluun ja pyrkivät saamaan erilaisen vapauden. Vallankumous hälvensi sumun. Vuoden 1905 lopussa ja samoin sitten ensimmäisen ja toisen Duuman aikana Venäjän yhteiskunnan *kaikki* luokat esiintyivät avoimesti. Ne näyttivät itsensä teoissa, paljastivat todelliset pyrkimyksensä, minkä puolesta ne voivat taistella ja miten voimakkaasti, sitkeästi ja tarmokkaasti ne pystyvät taistelemaan.

Tehdastyöväki, teollisuusproletariaatti kävi kaikkein päättävintä ja sitkeintä taistelua itsevaltiutta vastaan. Proletariaatti aloitti vallankumouksen tammikuun yhdeksannen päivän tapahtumilla ja joukkolakoilla. Proletariaatti vei taistelun päätökseen nousten aseelliseen kapinaan joulukuussa 1905, puolustaen talonpoikia, joita ammuttiin, piesttiin ja rääkättiin. Lakossa olleiden työläisten lukumäärä oli vuonna 1905 noin *kolme miljoonaa* (ja rautatieläiset,

postityöntekijät y.m. mukaan luettuina varmaankin liki neljä miljoonaa), vuonna 1906 yksi miljoona ja vuonna 1907 $\frac{3}{4}$ miljoonaa. Näin voimakasta lakkoliikettä ei ollut maailmassa ennen nähty. Venäjän proletariaatti osoitti, miten ehtymättömiä voimia piilee työväenjoukoissa, kun kypsyy todella vallankumouksellinen kriisi. Maailman suurin lakko-aalto vuonna 1905 ei ammentanut vielä läheskään kaikkia proletariaatin taisteluvoimia. Niinpä Moskovan tehdas-alueella oli 567 tuhatta tehdastyöläistä ja 540 tuhatta lakkolaista, mutta Pietarin tehdasalueella oli 300 tuhatta tehdastyöläistä ja miljoona lakkolaista. Moskovan seudun työläiset eivät siis olleet vielä kehittäneet taistelua läheskään niin sitkeäksi kuin Pietarin työläiset. Mutta Liivinmaan läänin (Riiian kaupunki) 50 tuhatta työläistä kohden oli 250 tuhatta lakkolaista, t.s. jokainen työläinen oli vuonna 1905 lakossa keskimäärin useammin kuin 5 kertaa. Nyt on koko Venäjällä tehdas- ja vuorityöläisiä sekä rautatieläisiä ainakin kolme miljoonaa, ja tämä luku kasvaa joka vuosi; liikkeen ollessa niin voimakas kuin Riiasa vuonna 1905 he voisivat muodostaa *15-miljoonaisen lakkolaisarmeijan*.

Mikään tsaarivalta ei voisi kestää sellaista rynnistystä. Mutta jokainen käsittää, että sellaista rynnistystä ei voida saada aikaan keinotekoisesti, sosialistien tai eturivin työläisten toivomuksesta. Sellainen rynnistys on mahdollinen vasta sitten, kun koko maa on kriisin, kuohunnan ja vallankumouksen kourissa. Sellaisen rynnistyksen valmistamiseksi on saatava mukaan taisteluun työväen takapajuisimmatkin kerrokset, on tehtävä monia vuosia sitkeätä, laajaa ja järkähtämätöntä propaganda-, agitaatio- ja organisaatiotyötä, luoden ja lujittaen kaikenlaisia proletariaatin liitto- ja järjestömuotoja.

Taistelun voimakkuuteen nähden Venäjän työväenluokka on ollut Venäjän kansan kaikkien muiden luokkien etunenässä. Itse työläisten elämänolot tekevät heidät kykeneviksi taisteluun ja työntävät heitä taisteluun. Pääoma kokoaa työläisiä suurin joukoin suurkaupunkeihin, yhdistää heidät ja opettaa heitä toimimaan yhdessä. Työläiset joutuvat joka askeleella vastatusten päävihollisensa — kapitalistiluokan kanssa. Tätä vihollista vastaan taistellessaan työläisestä tulee *sosialisti*, hän tulee tajumaan koko yhteiskunnan täydellisen uudestijärjestämisen,

kaikkinaisen kurjuuden ja kaikenlaisen sarron täydellisen hävittämisen välttämättömyyden. Sosialisteiksi tultuaan työläiset taistelevat rajattoman uljaasti kaikkea sitä vastaan, mikä on poikkiteloin heidän tiellään, ja ennen kaikkea he taistelevat tsaarivaltaa ja maaorjuuttajatilannerroja vastaan.

Myöskin talonpojat nousivat taisteluun tilannerroja ja hallitusta vastaan vallankumouksessa, mutta heidän taistelunsa oli paljon heikompaa. On laskettu, että tehdastyöläisistä otti osaa vallankumoustaisteluun, lakkoihin enemmistö (noin $\frac{3}{5}$), mutta talonpojista epäilemättä vain vähemmistö: nähtävästi ei enempää kuin yksi viidesosa tai yksi neljäsosa. Talonpoikien taistelu ei ollut yhtä sitkeää, se oli hajanaisempaa ja vähemmän tietoista, ja talonpojat yhä vielä perustivat useinkin toivonsa tsaari-isän hyvyyteen. Vuosina 1905—1906 talonpojat oikeastaan vain säilyttivät tsaaria ja tilannerroja. Mutta niitä ei pidä säilyttää, ne pitää hävittää, niiden hallitus — tsaarihallitus — pitää lakaista pois maan kamaralta. Nyt Stolypin ja tilannerrojen musta Duuma pyrkivät muodostamaan rikkaista talonpojista uusia huutoritilannerroja, tsaarin ja mustan sotnian liittolaisia. Mutta mitä enemmän tsaari ja Duuma auttavat pohattatalonpoikia talonpoikaisjoukkojen köyhdyttämisessä, sitä tietoisemmiksi nämä joukot tulevat, sitä vähemmän niissä säilyy usko tsaariin, maaorjien usko, poljettujen ja tietämättömien ihmisten usko. Maaseudulla tulee vuosi vuodelta olemaan yhä enemmän maatyöläisiä — heillä ei ole muuta pelastusta kuin mennä liittoon kaupunkityöläisten kanssa yhteistä taistelua varten. Vuosi vuodelta tulee maaseudulla olemaan yhä enemmän taloudelliseen häviöön joutuneita, kokonaan kurjistuneita, nälkiintyneitä talonpoikia, — kun kaupunkien proletariaattinousee, niin heitä lähtee miljoonittain entistä päättävämpään, entistä yhtenäisempään taisteluun tsaaria ja tilannerroja vastaan.

Vallankumoukseen otti osaa myös liberaalinen porvaristo, s. o. liberaaliset tilanherrat, tehtailijat, asianajajat, professorit y. m. Heistä muodostui „kansanvapauden” (k.-d., kadettien) puolue. He lupailivat kansalle paljon ja pauhasivat paljon sanomalehdissään vapaudesta. Heillä oli edustajainemmistö ensimmäisessä ja toisessa Duumassa. He lupailivat hankkia vapauden „rauhallisin keinoin”, he

tuomitsivat työläisten ja talonpoikien vallankumouksellisen taistelun. Talonpojat ja monet talonpoikaisedustajat („trudovikit”) uskoivat näihin lupailuihin ja seurasivat nöyrästi ja kuuliaisesti liberaalien perässä loitoten proletariaatin vallankumoustaistelusta. Tämä oli talonpoikien (ja monien kaupunkilaisten) mitä suurin virhe vallankumouksen aikana. Toisella kädellään liberaalit, ja sittenkin ani harvoin, auttoivat vapaustaistelua, mutta toisen kätensä pitivät aina ojennettuna tsaarille luvaten hänelle suojella ja lujittaa hänen valtaansa, sovittaa talonpoikien ja tilanherrojen välit, „rauhottaa” „mellastavat” työläiset.

Kun vallankumous paisui ratkaisevaksi taisteluksi tsaaria vastaan, vuoden 1905 joulukuun kapinaan, niin kaikki liberaalit yhdessä pettivät katalasti kansan vapauden ja luopuivat taistelusta. Tsaristinen itsevaltius käytti hyväkseen tätä liberaalien petosta kansan vapautta kohtaan, käytti hyväkseen liberaaleihin suuresti luottaneiden talonpoikien tietämättömyyttä ja löi kapinaan nousseet työläiset hajalle. Ja kun proletariaatti saatiin lyödyksi, eivät mitkään Duumat, mitkään kadettien makeilevat puheet, mitkään heidän lupailunsa pidättäneet tsaaria hävittämästä kaikkia vapauden rippettä, palauttamasta ennalleen itsevaltiutta ja maaorjuuttajatilanherrojen kaikkivaltiutta.

Liberaalit tulivat petetyiksi. Talonpojat saivat raskaan, mutta hyödyllisen opetuksen. Venäjällä ei tule olemaan vapautta niin kauan kuin kansan laajat joukot luottavat liberaaleihin, uskovat „sovinnon” mahdollisuuteen tsaarivallan kanssa ja pysyvät syrjässä työväen vallankumouksellisesta taistelusta. Ei mikään mahti maailmassa voi pidättää vapauden koittoa Venäjällä, kun kaupunkiproletariaatin joukko nousee taisteluun, työntää horjuvat ja petolliset liberaalit syrjään, vie muassaan maaseudun työläiset ja köyhtyneen talonpoikaiston.

Ja että Venäjän proletariaatti nousee tähän taisteluun, että se astuu uudestaan vallankumouksen johtoon,— siitä on takeena Venäjän koko taloudellinen tilanne ja koko vallankumousvuosien kokemus.

Viisi vuotta sitten proletariaatti antoi ensimmäisen iskun tsaristiselle itsevaltiudelle. Venäjän kansalle välkähtivät vapauden ensimmäiset säteet. Nyt on tsaristinen itsevaltius palautettu taas ennalleen, taas isännöivät ja hallitsevat maaorjuuttajat, kaikkialla riehuu taas väkivalta työläisiä

ja talonpoikia kohtaan, vallanpitäjien aasialainen yltyöpäisyys, katala kansan häväistys. Mutta raskaat opetukset eivät mene hukkaan. Venäjän kansa ei ole sama kuin se oli vuoteen 1905 saakka. Proletariaatti on opettanut sen taistelemaan. Proletariaatti vie sen voittoon.

„Rabotshaja Gazeta” № 1,
lokakuun 30 (marraskuun
12) pnä 1910

Julkaistaan „Rabotshaja Gazetan”
tekstin mukaan